

אף על פי פרק חמישי כתובות

נמ.

עין משפט
גר מצוה

נא א ב מיי פייז מהל
מדיס הל' י סמג
לאוין רמב טושי"ע י"ד ס'
רלב סעי' ע"א וטושי"ע
הר"ע ס' פ"א סעי' ג:
גב ג מיי פייז מהל
ערכין הל' כע:
גג ד מיי שם הל' כו:
גד ה מיי שם הל' כט:

קונם שאני עושה לפיך. אפילו גרסי' שאני לא הוי דבר שאין בו ממש דהא תנן כפי' בתרא דנדרים (דף פ"א): קונם שלא אתן תנן לפני בקרך אינו יכול להפר:

אינו צריך להפר. במעלה לה מונוות ומהה כסף איירי ולכך אינו צריך להפר שהמומר הכל שלו ואם משום העדפה שעל ידי הדחק גם היא שלו ואין לפרש טעם דאין צריך להפר משום דאין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם דאם כן צנוס נקט מה שאני עושה לפיך דליתני מקדיש ידי עזמו: **רבי עקיבא אומר יפר**. דקסבר דהעדפה שעל ידי הדחק הוי לנשט כדלמירין צריש מילית האשה (לקמן סו. וטו) וא"ת והיאך יכול להפר והא אין זה מדברים שציו לצינה וי"ל דחשיב ציו לצינה לפי שאינו יכול ליהרר וליקח ממש בצמנוס את הראוי לו ולהניח שאינו ראוי לו אי"ג גם חלקה משועבד לו שילקח בהם קרקע והוא יאכל פירות וא"ת אס כן אף יכולה להדירו כיון דמשועבדת ליה דאלמנה רבנן לשעבדיה דבעל כדאמר בסמוך וי"ל דדוקא צעיקר מעשה ידיה הוא דאלמנה שהם לבעל לגמרי אבל הכא דלאו ידיה ניהו אלא לפירות צעמנא לא אלמנה:

שמא יגרשנה בו'. ואם תאמר ולכך דאמר יכולה אשה שמתאמר לבעלה איני ניוונת ואיני עושה למה לי למנקט שמא יגרשנה לימא שמא תאמר איני ניוונת ואיני עושה וי"ל דהא לא שכיח שמא אומרת כן: **ב"י אמר שמואל הלהב ברבי יוחנן בן גוריי דהעדה**. פירוש הקונטרס מגומגם כמו שפירש בעזמו ונראה לר"ת דהיי פירושו להעדפה דקצר לה שמואל כרבי יוחנן בן גוריי דהא דהעדפה לבעל ובמר הכי גריס וימא הלכה כתנא קמא אי נמי אין הלכה כרבי עקיבא:

בשלא אדם אוסר פירות חבירו ע"י חבירו. פירוש דהתם אוסר משום דאחד מהן צרשמו יאסור דבר שלא בא לעולם על חבירו שאין לא זה ולא זה צרשמו שכן אין אדם אוסר פירות חבירו על חבירו לפי ששניהם אינם צרשמו: **לכשאקחנה ממך בו'**. ואע"ג דהתם קאמר לכשאקחנה והא לא קאמרה לכשאתגרס אין גראה לו לחלק: **הבא אין בידה לגרש עצמה**. תימנה דהא צידה לומר איני ניוונת ואיני עושה יש לומר דרובה ליישב גם אליבא דריש לקיש: שדה

מונוות שכיחי ומעשה ידיה שכיח ומותר לא שכיח. מעה כסף קייץ ומעשה ידיה קייץ כדתנן (לקמן דף ס"ד): מנה היא עושה משקל חמש סלעים: **והא עלה קתני**. במתני: **ומה היא עושה לו**. ומדפריש דבר מעשה ידיה ומה היא עושה לו מכלל דרישא צמעה ידיה איירי ולא צמותר: **שפי**. קשה לטווחו יותר מן הערב: **הכי קאמר**. [לעולם צמותר איירי צרישא והכי קאמר] סיפא ומה היא עושה לו עיקר דנדע מותר מאי ניהו: **משקל חמש סלעים**. סלע של מי אחר שמואל הכי. והאמר שמואל לעיל) צמותר לאחר מיתה פליגי ועלה א"ר יוחנן הסנדלר חולין ואע"פ דהשתא ידיה הוא אלמנא טעמא דר' יוחנן משום דבר שלא בא לעולם הוא שעדיין לא מתה ואין לו רשות צמותר והאיל ואינו מעלה לה מעה כסף ובהא אמר שמואל הלכה: **והסנן קונם שאני עושה לפיך**. מה שאני עושה יהיה קונם לפיך יהי עליך כהקדש מליהנות לו: **אינו צריך להפר**. נדר זה שאין צד כח להקדישו לפי שהוא שלו: **שמא העדיף עליו**. יותר ממה שפסקו לה חכמים משקל חמש סלעים דמותר זה אינו שלו ויכולה להקדישו: **ר' יוחנן בן גוריי אומר**. אף עיקר מעשה ידיה צריך הפרה: **שמא יגרשנה**. ויהא הנדר חל שמשגרסה אינה משועבדת לו למעשה ידיה: **ותהא אסורה לחזור לו**. לפי שנאסר מעשה ידיה עליו ואי אפשר לו ליהרר שלא תעמון ולא תאפה וכל שאר מלאכות השנויות במשנתנו [ע"ז] שאלה נדר ואע"ג דאמר שמואל הלכה כו'. אלמנא לכשיגרשנה חל הנדר. אלמנא אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם שעדיין לא גירשה: **כי אמר שמואל הלכה כר' יוחנן בן גוריי להעדפה**. קאמר. כלומר הלכה דיפר ולא מטעמיה דאילו לר' יוחנן עיקר מעשה ידיה צריך הפרה ולשמואל משום שהעדפה שמא תעדיף על הראוי הוא דאמר יפר. והשתא נמי הוה מצי לאקשויי סוף סוף לא בא לעולם דהא לא נעשה אלא אקשי ליה קושיא אחריתא: **אין הלכה כר"ק**. דאמר רב יוסף. לעולם הלכה ומטעמיה קאמר ומשום שמא יגרשנה: **ושאני קונמוס**. הקדש שאינו הקדש לכל אלא על אדם אחד בלשון קונס: **מסוך**. שהוא תופס במקום שאין סתם הקדש תופס שאדם אוסר פירות חבירו עליו ואומר קונם פירות פלוני עלי ובסתם הקדש אין אדם מקדיש דבר שאינו שלו הלכך אדם אוסר עליו נמי דבר שלא בא לעולם אבל מתני' במקדיש הקדש גמור איירי ואינו ממנה לתפוס כקונס: **אמר ליה איני**. ומה ראייה פירות חבירו עליו לכהן שהן פירות חבירו על חבירו ועוד שעדיין לא נעשית המלאכה עד לאחר גירושין וחזרה: **בשלא אדם אוסר פירות חבירו על חבירו** אין צדו צדו שהקדשו סתם הקדש גמור: **יאסר דבר כו'**. בתמיה: **דבר שלא בא לעולם**. לא המלאכה בזה ולא הרשות בזה ליהרר להתפוס עד שמתגרס: **שכן אין אדם כו'**. שממקום שצאת אין אדם יכול ללמוד יאסור שהרי אף בקונס אין אוסר פירות חבירו על חבירו לומר קונם פירותיך עליך: **באומרה יקדשו ידי כו'**. שהמלאכה כמי שצאת לעולם ועל הגירושין שלא באו קא מסיק ואילו ומתניתין באומר מעשה ידיך הקדש: **ומי איבא מידי כו'**. כלומר תירצת לא בא לעולם דמלאכה לא בא לעולם דגירושין לא תירצת דאילו השתא לית לה רשות לאקדושה והיכי קדיש לקמיה: **אלמנה לא**. בתמיה. **אם נכרה וזו ולקחה**: צידו להקדישה. שהרי עכשו שלו וכי היכי דאילו אקדשה השתא קדשה כי אמר נמי מיקדשו לקמיה קדשה: **הא לא דמיא**. מסקנא דקושיא היא: **הסס**. גבי מכרתי לך אין לו עכשו בה לא גוף ולא פירות ואין אדם מקדיש דבר שאינו שלו: **הא לא דמיא**. מסקנא דאתקפתיה היא: לא

(א) [לעיל מ: ט: ח. ג.] לקמן סד: א [ג' תוס' יבמות כו. ד"ה מ.] ד [קדושין סג. יבמות זג. לקמן סו. ע. ג.] נדרים פ"ה. (ב) [נדרים מו. א.] (ג) [ג' תוס' ג' מה מו: ג' ד"ה כרבי פתח כו' דלא גרסי אלא]. (ד) [ג' דף נא:].

מוסף רש"י

קונם שאני עושה לפיך. אשה שאמרה לבעלה מה שאני עושה מלאכה היא אסור לפי בקונס (יבמות צב.) משני ידי לפיך בהקדש (קדושין סג.) אינו צריך להפר. אין בעלה צריך להפר שאין נדרה חל שהרי משועבדת לו (סו) כיון דקא משעבדא ליה למעשה ידיה לא מילא נדרה (יבמות צב.) ללא אחרת כלום דלא כל כמינה לאפקועי לבעל מה דזכי ליה דתמנא (נדרים פ"ה) ואפילו לשמא תעדיף מני לא מיישיק. דלי מעדיף מני לבעל הוא (קדושין סו.) שבא תעדיף עליו יתר מן הראוי. שמא תעדיף על מעשה ידיה יתר מן הראוי לו וימחר ממה שאני חייבת לעשות לו ובמבמות (לקמן סד:) אחרית מה היא עושה לו משקל ה' סלעים שמי צדידה שהן עשר סלעים בגליל וכי אחא העדפה קדשה אע"ג דלא באה לעולם שבעת הנדר (קדושין סג.) וטפי לא משעבדא ליה ואשעבדה מיל נדר ואע"ג דאמר לא נעשית המלאכה (יבמות צב.) והעדפה ידיה הוא וחיל עליה קונם (קדושין סו.) שמא יגרשנה ותהא אסורה לחזור. דמותה מלאכה שעושה אחר הגירושין. כשתנא צרשמו אסור באתה מלאכה וכל מעשה ידיה מנגירושין ואילו וקסבר אדם אוסר דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיה שעתידה לנשום. דלכתובתה לעולם אחר גירושין. אע"פ שלא בא לנשום עת שבע לעולם דהא מפורש היא, לכתובתה צרשמו שנתנא לו שהיא אסור ור"ע סבר הלא מודיע לך דאדם אוסר דבר שלא בא לעולם הכי דהו צרשמו לאלתר כשצא לעולם. כגון העדפה. אבל אין אדם אוסר דשגביל אע"פ שצא לעולם ואין צרשמו אלא לאחר זמן. דלכשיבואו לנשמו יחול עליהן אסור (נדרים פ"ה.) שכן אין אדם אוסר פירות חבירו על חבירו. דלי אמר לחבירו קונם פירות של פלוני עליך לא הוי כלום (סו מו.).

